Hallintovaliokunta

Keskiviikko 4.12.2024 klo 11.15—12.50

Läsnä
puheenjohtaja Mauri Peltokangas ps
varapuheenjohtaja Pihla Keto-Huovinen kok
jäsen Alviina Alametsä vihr (5, 6, 7) (4 osittain)
jäsen Petri Honkonen kesk (4, 5, 6, 7) (3 osittain)
jäsen Juha Hänninen kok
jäsen Christoffer Ingo r (5, 6, 7) (3, 4 osittain)
jäsen Mari Kaunistola kok (4, 5, 6, 7) (3 osittain)
jäsen Anna Kontula vas
jäsen Rami Lehtinen ps
jäsen Mira Nieminen ps
jäsen Saku Nikkanen sd
jäsen Eemeli Peltonen sd
jäsen Hanna Räsänen kesk
jäsen Paula Werning sd (5, 6, 7) (3, 4 osittain)
jäsen Joakim Vigelius ps
jäsen Ben Zyskowicz kok (4, 5, 6, 7) (3 osittain)
varajäsen Timo Suhonen sd (6, 7) (3, 4, 5 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Minna-Liisa Rinne
valiokuntaneuvos Henri Helo
istuntoasiainneuvos Sanna Helopuro

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 10 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi hyvinvointialueesta annetun lain ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain 2 ja 17 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 78/2024 vp

Valiokunnan lausunto PeVL 40/2024 vp
Valiokunnan lausunto StVL 12/2024 vp

Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi hyvinvointialueesta annetun lain ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain 2 ja 17 §:n muuttamisesta / A3
Vastalause HE78__2024vp_vastalause_sd_04122024.pdf / B3
Vastalause Vastalause HE 78 hv-alueiden taloudellinen ohjaus_kesk. HaV-ryhmä 04122024.pdf / C3

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä ed. Peltonen ehdotti ed. Werningin kannattamana, että lakiehdotukset hylätään.

Ehdotuksesta äänestettiin mietintöluonnosta vastaan. Äänin 9-7 mietintöluonnos hyväksyttiin.

Ed. Räsänen ehdotti ed. Honkosen kannattamana, että hyväksytään neljä lausumaehdotusta seuraavasti:

1. Eduskunta edellyttää, että hallitus pidentää hyvinvointialueiden alijäämien kattamisaikaa kahdella vuodella.

2. Eduskunta edellyttää, että hallitus ei enää leikkaa hyvinvointialueiden rahoitusta.

3. Eduskunta edellyttää, että hallitus laatii hyvinvointialueiden tueksi hyvinvointialueiden vastuulla olevien sosiaali- ja terveydenhuollon lähipalveluiden turvaamista koskevan toimenpideohjelman.

4. Eduskunta edellyttää, että hallitus tekee viipymättä selvityksen hyvinvointialueiden luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden oikeudellisesta vastuusta tilanteessa, missä hyvinvointialueet eivät saa taloudellisia alijäämiään katetuksi lakiin kirjatussa määräajassa ja täytettyä samanaikaisesti perustuslaissa säädettyä vaatimusta riittävistä sosiaali- ja terveyspalveluista.

Jokaisesta lausumaehdotuksesta äänestettiin erikseen mietintöluonnosta vastaan.

Lausumaehdotuksesta 1 äänestettäessä mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 9-7.

Lausumaehdotuksesta 2 äänestettäessä mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 9-7.

Lausumaehdotuksesta 3 äänestettäessä mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 9-7.

Lausumaehdotuksesta 4 äänestettäessä mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 9-7.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Ed. Peltonen, Nikkanen, Werning, Suhonen, Kontula, Räsänen ja Honkonen varasivat tilaisuuden vastalauseen jättämiseen. Päätettiin, että vastalause on jätettävä sihteerille keskiviikkona 4.12.2024 klo 13.00 mennessä.

Mietintöön jätettiin vastalause: Ed. Peltonen, Nikkanen, Werning, Suhonen ja Kontula (liite B3) sekä ed. Räsänen ja Honkonen (liite C3).

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 143/2024 vp

Asiantuntijalausunto HE 143/2024 vp HaV 04.12.2024 rikoskomisario Antti Pikkarainen, Itä-Uudenmaan poliisilaitos Asiantuntijalausunto / A4
Asiantuntijalausunto HE 143/2024 vp HaV 04.12.2024 käräjätuomari Tatu Koistinen, Helsingin käräjäoikeus Asiantuntijalausunto / B4
Asiantuntijalausunto HE 143/2024 vp HaV 04.12.2024 hallinto-oikeustuomari Mira Kallatsa, Helsingin hallinto-oikeus Asiantuntijalausunto / C4
Asiantuntijalausunnon liite HE 143/2024 vp HaV 04.12.2024 johtaja Jari Kähkönen, Joutsenon vastaanottokeskus Asiantuntijalausunto / esitys / D4
Asiantuntijalausunto HE 143/2024 vp HaV 04.12.2024 Kaakkois-Suomen poliisilaitos Asiantuntijalausunto / E4
Asiantuntijalausunto HE 143/2024 vp HaV 04.12.2024 Etelä-Karjalan käräjäoikeus Asiantuntijalausunto / F4

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- rikoskomisario Antti Pikkarainen, Itä-Uudenmaan poliisilaitos, liite
- käräjätuomari Tatu Koistinen, Helsingin käräjäoikeus, liite
- hallinto-oikeustuomari Mira Kallatsa, Helsingin hallinto-oikeus, liite

Etäkuuleminen
- johtaja Jari Kähkönen, Joutsenon vastaanottokeskus, liite

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- Kaakkois-Suomen poliisilaitos, liite
- Etelä-Karjalan käräjäoikeus, liite

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain ja kuntarakennelain 56 a §:n ja 59 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 110/2024 vp

Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain ja kuntarakennelain 56 a §:n ja 59 §:n muuttamisesta / A5
Vastalause Vastalause_HE110_2024vp_sd_04122024.pdf / B5
Vastalause Vastalause HE 110 kuntien vos-laki_kesk. HaV-ryhmä 04122024.pdf / C5

Valiokunta hyväksyi käsittelyn pohjaksi 26.11.2024 jaetun mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun loppuun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä ed. Peltonen ehdotti ed. Nikkasen kannattamana, että lakiehdotukset hyväksytään muutoin mietinnön mukaisina paitsi 1. lakiehdotuksen 21 § muutettuna niin, että kuntien valtionosuus on 25,49 prosenttia ja kuntien omarahoitusosuus 74,51 prosenttia.

Ehdotuksesta äänestettiin mietintöluonnosta vastaan. Äänin 9-5, kolmen edustajan pidättyessä äänestämästä, mietintöluonnos hyväksyttiin.

Ed. Kontula ehdotti ed. Alametsän kannattamana, että lakiehdotukset hylätään.

Ehdotuksesta äänestettiin mietintöluonnosta vastaan. Äänin 9-2, kuuden edustajan pidättäytyessä äänestämästä, mietintöluonnos hyväksyttiin.

Mietintöluonnoksen perustelujen kappaleen 8 toiseksi virkkeeksi päätettiin lisätä: ”Kuntien lakisääteiset tehtävät ja valtion niiden hoitoon osoittama rahoitus ovat jatkuvasti eriytyneet.”

Ed. Peltonen ehdotti ed. Nikkasen kannattamana, että hyväksytään yksi lausuma seuraavasti: ”Eduskunta edellyttää, että kuntien rahoitusta ei normeja purettaessa leikata ilman varmuutta vastaavasti vähenevistä tehtävistä. Kuntien normien purkaminen ei saa muodostua pelkäksi kuntien rahoitusleikkaukseksi.”

Ehdotuksesta äänestettiin mietintöluonnosta vastaan. Äänin 9-8 mietintöluonnos hyväksyttiin.

Ed. Honkonen ehdotti ed. Räsäsen kannattamana, että hyväksytään yksi lausuma seuraavasti: ”Eduskunta edellyttää, että pääministeri antaa eduskunnalle ilmoituksen hallitusohjelmaan kunnille kirjattujen lupausten edistymisestä, toteuttamisaikatauluista ja viivästysten syistä.”

Ehdotuksesta äänestettiin mietintöluonnosta vastaan. Äänin 9-8 mietintöluonnos hyväksyttiin.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen muutettuna.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Ed. Peltonen, Nikkanen, Werning, Suhonen, Räsänen ja Honkonen varasivat tilaisuuden vastalauseen jättämiseen. Päätettiin, että vastalause on jätettävä sihteerille keskiviikkona 4.12.2024 klo 13.00 mennessä.

Mietintöön jätettiin vastalause: Ed. Peltonen, Nikkanen, Werning ja Suhonen (liite B5) sekä ed. Räsänen ja Honkonen (liite C5).

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

7. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on torstaina 5.12.2024 klo 12.15.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Minna-Liisa Rinne